

De Bietenteler

Jaargang 5 | nr 9 | augustus 2018

Hét vakblad voor de Nederlandse bietenteler

Bietenteelt en meer op Voorne-Putten

Vroegbestelling 2019

CONVISO® SMART in Zweden

Ga voor zekerheid:
it's all in the seed.

BESCHIKBAAR
IN DE VROEG-
BESTELLING!

ISABELLA KWS

- Vertrouwde zekerheid!
- Goede rhizoctonia resistentie (3,0) *
- Vlotte grondbedekking (8) *

* Bron: CSAR, Aanbevelende Rassenlijst 2018

www.kwsbenelux.nl

SEEDING
THE FUTURE
SINCE 1856

Voorwoord

De bij interesseert het geen biet

Teeltjaar 2018 kent, met een gemiddelde zaaidatum van 16 april, een late zaai, gevolgd door een enorme inhaalslag. De opbrengst-voorspelling voor dit jaar hoort weer bij de top 3. Maar na 25 jaar Gaucho en het afschaffen van het suikerquotum is de bietenteelt in een turbulente tijd terechtgekomen. Nieuwe ontwikkelingen komen in volle vaart op ons af. Het relatieve gemak waarmee bieten, door de inbreng van veel partijen, konden worden geteeld, staat op de helling. Na het verbod op Sombbrero en Poncho Beta gaan we lekker even terug in de tijd... Wat een rust, zou je zeggen. Stel je eens even voor dat per 2019 de mobiele telefoon wordt afgeschaft omdat die te gevaarlijk zou zijn in het verkeer. We zouden dan weer terugkeren naar de vaste telefoonlijn en zelfs zonder WhatsApp moeten leven... Ondenkbaar toch?

De veerkracht van de biet is echter groot, we gaan weer luizen tellen. De kwekers halen de inmiddels opgeborgen vergelingsresistentie-programma's uit de kast. En de telers zullen, zeker aan het begin van de teelt, wat vaker het gewas in moeten ter controle. Hoe we het ook wenden of keren: 'De biet blijft een zeer efficiënte omzetter van koolstof en water in zuurstof en suiker, met een lage milieubelasting'. En omdat de wereldbevolking en ook de welvaart blijft groeien, neemt het belang hiervan alleen maar toe.

En de honingbij dan? Welnu, die interesseert het allemaal geen biet. Zij vloog al altijd over de mooie groene bietenvelden en doet dat nu ook, want: 'De biet is geen aantrekkelijk gewas voor mij,' zei de bij.

Redactie De Bienteler

Inhoud

Bedrijfsreportage Bietenteelt en meer op Voorne-Putten. Arnout den Ouden vertelt hoe hij dat doet en wat hij van de toekomst verwacht.

4

Vroegbestelling 2019 De problemen met resistenties nemen alleen maar toe. Naast de hogere eisen aan rhizoctonia resistente rassen kan men lezen over vormen van resistentie bij cerco-spora. De keuze voor het goede ras wordt steeds belangrijker, niet alleen voor de kostprijs voor de productie van een ton bieten, maar ook voor de teelt-zekerheid. Een substantieel deel in de vroegbestelling kan helpen.

7

CONVISO® SMART in Zweden Op 5 juni konden Zweedse bietentelers kennismaken met een nieuw systeem van bieten telen. De redactie van De Bienteler was erbij.

10

Compact geoogst In deze rubriek staan we stil bij interessante ontwikkelingen in de suikerwereld.

13

Beet Seed Service Bij overzaai 50% van de zaaizaadkosten vergoed krijgen: als deelnemer aan de Beet Seed Service kan dat. Twee telers vertellen over hun ervaringen.

14

Actua KWS bouwt aan de toekomst. Een overzicht van de bouwactiviteiten in Einbeck, Duitsland.

16

Column In Spanje kunnen ze ook suikerbieten telen. Deze boerin weet er alles van.

18

Colofon

Foto cover
Suikerbietenproefveld
bij Nagele (NOP)

Oplage
Editie Nederland: ca. 10.000 ex
Layout, druk
Chapo - ontplooi communicatie
www.chapo.team

Coördinatie
Comevent
Schoolstraat 20
2240 Massenhoven
www.comevent.be

Redactiesecretariaat
info@debienteler.com

Afgifte kantoor
Nederland: Sittard

Redactie en fotografie
Akkerbouwvoortlichting
en -communicatiebureau
J. Schoonbroodt

De boerderij van de familie den Ouden in Zuidland

Het contrast kan niet groter. Van de drukte en de bedrijvigheid van het Botlek-gebied naar de stilte en de weidsheid van de polders op Voorne-Putten. De redactie ging in Zuidland op bezoek bij Arnout den Ouden (30), akkerbouwer en promotor van streekproducten. Het werd een openhartig gesprek.

AKKERBOUW EN MEER ONDER DE ROOK VAN ROTTERDAM

Geschiedenis en ontwikkeling

“De oudste papieren gaan terug tot de tijd van Napoleon,” aldus Meindert den Ouden, vader van onze gespreks-partner, die ook even aanschuift. “Met andere woorden, onze familie boert al 7 generaties op deze plek. Wij zijn meer akkerbouwer dan veehouder en dat leidde er tijdens de Ruilverkaveling (eind 1980) toe dat we 5 kilometer verplaatsten van Abbenbroek naar

Zuidland. De grond was hier zoveel beter dat we 10 ha moesten inleveren. We startten dan ook met 53 ha in plaats van 63 ha. Inmiddels is dit weer gegroeid tot circa 100 ha.” Een aantal schapen zorgt voor de band met het verleden, toen dit een gemengd bedrijf was. Op de boerderij wonen Meindert en zijn vrouw Carla. Arnout woont op 5 minuten afstand. Hij volgde de CAH in Dronten en is na

“Als ik nu en in de toekomst op dit bedrijf een boterham wil verdienen, kan ik nooit genoeg aandacht en zorg aan mijn productiefactor grond besteden”

Arnout is Claas fan, de haspel is onmisbaar voor opbrengst en kwaliteit

zijn afstuderen in 2012 in het bedrijf gekomen. Samen met vader vormt hij een maatschap. In Dronten studeerde Arnout ‘ondernemerschap plantenteelt’. Tijdens het gesprek zal blijken dat dit in het huidige bedrijf en in zijn activiteiten is terug te vinden.

Grondsoort en bouwplan

De maatschap boert op kleigrond van 18 tot 40% slib, een organischestofgehalte van 2 à 2,5% en een pH 7,0. Een kalkbemesting is dan ook niet nodig.

Voorzitter Arnout en verkoper Gert-Jan Pols in de verzamelloods

Mooie bietvorm, teler Arnout is dik tevreden

Het bouwplan in 2018:

Gewas	Oppervlakte	Afnemer
Aardappelen	25,11 ha	Nedato
Suikerbieten	16,10 ha	COSUN
Uien	8,80 ha	vrije handel/De Proefschuur
Wintertarwe	38,55 ha	CZAV
Wortelen	8,45 ha	vrije handel/De Proefschuur
Olifantsgras	0,58 ha	lokale veehouder
Pastinaak	0,50 ha	De Proefschuur
Wortelpeterselie	0,50 ha	De Proefschuur

Structuurperikelen

De structuur en het behoud hiervan lopen als een rode draad door het betoog van Arnout. Als fervent deelnemer aan 'Veldleeuwrik' is hij doordrongen van het feit dat het bedrijf drijft op het productievermogen van de grond. Hij heeft er dan ook veel voor over om dit op peil te houden. Enkele voorbeelden. Het areaal graan is bijna 40%. Na de tarweoogst wordt 1000 ton stromest (25 ton per ha) aangewend door de loonwerker met op de meststrooier een drukwisselsysteem. De hoofdgrondbewerking is krukasspitten (15 tot 20 cm diep) in combinatie met voorop een klepelmaaier. Arnout noemt voor het spitten drie redenen:

- 1) de organische stof blijft bovenin;
- 2) de vertering van het organisch materiaal gaat veel beter (meer lucht);
- 3) er komt geen tractie op de grond.

De bietenteelt

De groenbemester (een mengsel van Japanse haver, Faecelia en Alexan-

drijnse klaver) wordt ingespit. Voor de zaaibedbereiding wordt 550 kilo KAS per ha gestrooid. Een omgang met voor en achter een kopegge is voldoende. Gezaaid wordt op 18,5 à 19 cm. De rassen zijn Florena KWS, Evamaria KWS, Lonneka KWS en Tessilia KWS. De onkruidbestrijding gebeurt in 4x LDS. Bij de vierde bespuiting wordt een halve dosering Dual toegevoegd. Ter verzegeling wordt tenslotte als vijfde spuitgang nogmaals een halve dosering Dual Gold 960 EC gespoten. Op het moment dat de eerste berichten verschijnen met betrekking tot bladschimmels wordt ingegrepen. Omdat 2/3 van de opbrengst zo laat mogelijk wordt geleverd, spuit Arnout vrij lang door en dat betekent dus drie keer. Het rooien gebeurt tijdig onder goede omstandigheden, met een rooier op ultraflex banden en voorzien van een drukwisselsysteem. Daarnaast wordt een overlaadwagen ingezet om de kippers uit het veld te houden. De bieten worden altijd afgedekt met het

zogenaamde CSV-COVAS doek (liefst niet direct maar altijd voor de regen) waaronder hij 250 ton bieten kan bewaren tot het eind van de campagne. Dat Arnout de bietenteelt goed in de vingers heeft, blijkt uit zijn meerjarige cijfers, een felicitatie waard.

Wortelopbrengst: 105,4 ton per ha
Suikergehalte: 16,92%
Suiker per ha: 17.811 kilo per ha
WIN: 91.5

“In de samenwerking met collega's schuilen meer voordelen dan veel agrariërs denken”

Nieuw: winterwortelen

Als risicospreiding is het bouwplan verbreed met de teelt van winterwortelen (ras Nerac). Arnout zaait deze zelf, op ruggen, met een Italiaanse machine (SFOGGIA). Het schoffelen gebeurt met een speciale ruggenschoffel van HAK. Rooien doet de loonwerker met een klembandrooier in kisten. Voor de bewaring (uitbesteed tot eind mei) moet er voldoende grond mee worden gerooid. Een verwerker uit de regio Noord-Holland verkoopt de peen tenslotte als verse schaaltspeen.

Nieuw: De Proefschuur

De ondernemer Arnout vond en vindt dat de primaire sector onvoldoende

Deze groenten groeien in het water

Veel kleuren en soorten voor de veeleisende consument

wordt beloond voor zijn inspanningen. Daarnaast vindt hij, en 50 collega's zijn het met hem eens, dat de gezonde en heerlijke producten die op Voorne-Putten worden geteeld ook op dit eiland en in de regio verkrijgbaar moeten zijn. Daarom heeft hij samen met enkele collega's 'De Proefschuur Coöperatie U.A.' opgericht. Afnemers zijn o.m. supermarkten, campings en restaurants. Als die 's morgens voor 11 uur hun producten bestellen, hebben ze die een dag later voor 11 uur in huis. Verser kan bijna niet. De coöperatie huurt voor het collecteren, sorteren en verpakken een gedeelte van een tuinderskas. Het bestuur kan een beroep doen op twee vaste medewerkers (administratie en verkoop) en een pool van medewerkers voor de diverse werkzaamheden. Via de sociale media en beurzen (kom in de kas), probeert men zoveel mogelijk consumenten (denk aan Rotterdam) te bereiken en de omzet te vergroten en hiermee ook het rendement op de investering. Zie voor meer informatie www.deproefschuur.com.

“Om het risico van de toegenomen volatiliteit in mijn inkomen te beperken, heb ik gekozen voor bouwplanverbreding in de vorm van winterwortelen”

Mechanisatie

Arnout is een machineman die zelf ook graag dingen in elkaar knutselt.

Wat nodig is, is nodig en dan liefst in het voorjaar want “goed zaaien/poten kun je maar één keer”. Het hoeft ook niet nieuw te zijn en samenwerking biedt hierbij grote voordelen, zoals bij de Claas maaiorser (3,20m) en kippers. Naast de gebruikelijke machines voor de grondbewerking is er een Agrifac-spuut (gebruikt gekocht) van 45 meter breed. Hij beschikt verder over een pneumatische zaaimachine en een haspel met 500 meter slang. Het hele bedrijf kan worden berekend met oppervlaktewater. Om dit alles aan te drijven en te trekken, zijn er vier tractoren aanwezig (2x Claas 170 pk en 2x Renault 130 en 90 pk).

Uitdagingen

We waren te gast op een vooruitstrevend bedrijf met gedreven ondernemers. Naast akkerbouwer is vader

Meindert al 30 jaar adviseur in, voornamelijk, Rusland. Arnout geeft vol gas bij de zaken die hem bezielen. Hij ziet voor de toekomst in de polder ook nog voldoende mogelijkheden om beheerst te groeien en de ontwikkelingen in de landbouw te kunnen blijven volgen. De resterende energie kan hij daarnaast goed kwijt bij de 'Proefschuur' en in zijn adviseurschap in de bietenteelt.

Veranderingen in de landbouw van Zuid-Holland

Net als in de rest van Nederland krimpt ook in Zuid-Holland de agrarische activiteit. Onderstaande tabel is hiervan een duidelijk voorbeeld.

Tabel 1. OVERZICHT LANDBOUWACTIVITEIT IN ZUID-HOLLAND
IN DE JAREN 2000 EN 2017

	2000	2017	Plus/min
Areaal akkerbouw	44.824	36.020	-8.804
Aantal akkerbouwbedrijven	2.804	986	-1.818
Waarvan met suikerbieten	666	392	-274
Areaal suikerbieten	7.584	5.212	-2.372
Areaal bieten per bedrijf	11.39	13.30	+1.91
Totaal areaal aardappelen	12.721	10.449	-2.272
Waarvan consumptieaardappelen	7.626	7.419	-207
Idem pootaardappelen	693	486	-207
Areaal cichorei	464	150	-314
Areaal uien	2125	3602	+ 1.477
Areaal graan	15.590	12.788	-2.802
Areaal koolzaad	110	35	-75
Areaal snijmaïs	3.469	4.887	+ 1.418
Areaal grasland	79.621	68.448	- 11.173
Melk- en kalfkoeien	195.059	181.173	- 13.886
Bedrijven met graasdieren	3.235	1.951	- 1.284

De suikerbietenteelt vindt vanaf teeltjaar 2019 plaats onder een ander gesternte. Het verbod op neonicotinoïden en (misschien ook) op thiram zal de teelt bemoeilijken en een extra beroep doen op het ondernemerschap en de kennis van insecten en schadebeelden. Dit zal de kostprijs van de teelt nadelig beïnvloeden. Het is daarom des te belangrijker om te bekijken of via de vroegbestelling deze kostprijs in een positieve richting kan worden omgebogen. Dit artikel beoogt hiervoor enkele handvatten aan te reiken.

EEN GOED BEGIN IS HET HALVE WERK

Zoals geschetst in het begin van dit artikel, ziet de teelt van suikerbieten er vanaf 2019 anders uit. Het 'relatieve' gemak waarmee we afstevenden op '1890', namelijk 90 ton bieten met 18% suiker in 2020, is in een ander perspectief komen te staan. Het feit dat de suikerprijzen als gevolg van de zeer grote voorraden onder druk staan, maakt het er niet gemakkelijker op. Het zwaarst valt volgens ons echter de Europese beslissing om het gebruik te verbieden van neonicotinoïden, die gedurende een periode van 25 jaar de zorgen wegnamen op het gebied van bodeminsecten, bietenvlieg en luizen. Als daar, god verhoede, ook nog eens thiram aan wordt toegevoegd (bescherming tegen bodemschimmels) is het leed nauwelijks te overzien. Het positieve nieuws is dat de Nederlandse telers tot het topsegment van de bietenteelt behoren en gewend zijn aan uitdagingen. Daarnaast beschikken ze ook over de beste rassen, getest onder Nederlandse omstandigheden door het IRS. Deze rassen beschikken over diverse resistenties. Het is dan wel zaak om de juiste keuze te maken. Dit artikel biedt u een handreiking.

Goed zaaien doe je maar één keer

Groeiseizoen 2018

Het teeltseizoen begint laat met een gemiddelde zaaidatum van 16 april, terwijl 4 april het gemiddelde is. Er ontstaan problemen met emelten, slakken en korstvorming. Zelfs op 1 mei zijn er nog meldingen van wateroverlast en greppels graven. De overzaai komt uit op 600 ha. Het groeizame weer in de rest van mei en in het eerste deel van juni zorgt ervoor dat de gemiddelde groeipuntdatum toch nog 7 dagen voor het gemiddelde

valt, namelijk op 11 juni. Dit resulteert in een opbrengstprognose van 15.000 kg suiker per ha. Om dit te bereiken, zal er veel aandacht moeten zijn voor de bladschimmels, die al op 20 juni worden waargenomen. Daarnaast zal er door de extreme droogte in juli heel veel moeten worden beregend.

Bietenzaadontsmetting 2019

Het wegvallen van de neonicotinoïden roept vragen op over 'hoe nu verder'. De kwekers zullen zaaizaad kunnen

aanbieden met ontsmetting Force met als werkzame stof Tefluthrin (10 gram). Dit middel heeft een toelating tegen bietenkevertjes. Daarnaast moeten worden bestreden in willekeurige volgorde: aardvlo, bietenvlieg, ritnaald, springstaart, wortelduizendpoot, miljoenpoot, schildpadtorretje, wants, en niet onbelangrijk: bladluis (vergelingsziekte). Met uitzondering van de bladluisbestrijding zijn er voor de overige belagers geen middelen beschikbaar, of men zou moeten

Schoffelen na korstvorming

uitwijken naar Vydate 10G dat in het zuidoosten nogal wordt ingezet voor de bestrijding van vrij levende aaltjes. Het wegvallen van de toelating van thiram, waarvan 4 gram in het pillenzaad is opgenomen, betekent dat de bestrijding van wortelbrand (*Phytophthora ultimum*) chemisch niet meer mogelijk is. Teelttechnisch zal er dan moeten worden gezorgd dat de omstandigheden voor het optreden van deze wortelschimmel ongunstig zijn, dus zorgen voor veel zuurstof in het kiembod.

Rassensituatie voor 2019

Net als voor 2018 zijn er in december, bij de hoofdbestelling voor het nieuwe teeltjaar 2019, weer verbeteringen te zien. In alle segmenten zijn er kandidaten voor de rassenlijst van 2019. In het rhizoctonia-segment bijvoorbeeld wordt het ras BTS 4190 RHC verwacht. In het BCA-segment worden Tessilia KWS en Lonneke KWS verwacht, met goede cijfers voor suikergehalte. Over de beschikbaarheid van die rassen is nu nog niet veel te zeggen. Ook zullen enkele rassen die in de vroegbestelling kunnen worden aangekruist, waarschijnlijk niet meer voorkomen op de decemberlijst. Voorbeelden hiervan zijn de veel bestelde Florena KWS (eerste ras met een aanvullende rhizomanieresistentie in het aaltjes segment) en de Isabella KWS. Dit laatste ras wordt vandaag de dag nog geroemd vanwege het feit dat

het zo diep in de grond staat. Isabella KWS viert in 2019 haar tiende verjaardag. Er zijn maar enkele bietenrassen die deze leeftijd halen. Inmiddels is er meer dan 100.000 ha van deze biet in Nederland geteeld.

Rhizomanieresistentie

Het oude rhizomanie-segment krimpt jaarlijks met enkele procenten. In 2018 bestaat nog maar 20% van het areaal uit deze 'normale rassen'. Het belang van deze rassen wordt wel minder, maar voor telers met een ruim bouwplan zijn rassen zoals Annelaura KWS, Elisabeta KWS of BTS 750 een goede keuze. Met name in het noordoosten is er geen behoefte aan een ras met meervoudige resistenties. Deze extra's verhogen onnodig de kostprijs van het zaad voor deze groep telers.

Rhizoctoniarassen moeten aan hogere eisen voldoen

Begin juli kwamen bij het IRS alweer de eerste door rhizoctonia aangetaste bieten binnen. Rhizoctonia is en blijft dan ook een moeilijk vraagstuk, omdat men nooit met zekerheid kan voorspellen of de ziekte op een perceel zal voorkomen. Een ding is duidelijk: als in een gebied veel rhizoctonia voorkomt en in het bouwplan regelmatig goede waardplanten (maïs, gladiolen, lelies en enkele vollegrondsgroenten) aanwezig zijn, dan is het risico groot. In deze situatie geldt maar één advies: kies rhizoctoniarasistent. Gelukkig is het aanbod in dit segment de jongste jaren gegroeid. Telers die het probleem kennen, kun-

nen bij de vroegbestelling kiezen uit de vertrouwde Isabella KWS, Neena KWS en Urselina KWS (met een aanvullende resistentie tegen aaltjes). Verder is er BTS 7105 RHC evenals BTS 4540 RHC. Bedenk echter dat onder zware druk toch rot kan optreden, want de resistentie is slechts partieel. Het is te verwachten dat de rassen Isabella KWS, Urselina KWS en BTS 7105 RHC dan net iets sterker zijn. Daarom blijft het advies: naast het inzetten van resistente rassen is aandacht voor structuur, pH, organische stof en bouwplansamenstelling essentieel om schade door rhizoctonia te voorkomen. In de toekomst zullen rassen nog strenger worden beoordeeld op resistentieniveau. Kandidaten voor 2019 en later moeten aan deze strengere eis voldoen.

Bietencysteaaltjes

Bietencysteaaltjes zouden een teler, met uitzondering van landruil, niet hoeven te verrassen. Zeker in een droog jaar zoals 2018 zullen de symptomen van aaltjesaantastingen zichtbaar zijn. Bij grondruil of als u bent vergeten om een aaltjesmonster te laten nemen, is het verstandig om altijd te kiezen voor een ras met bietencysteaaltjesresistentie. Hier is het advies dus ook duidelijk: kies partieel resistente rassen. Die beperken niet alleen de schade maar ook de vermeerdering van de aaltjes. De rassenlijst van 2018 en 2019 biedt de mogelijkheid om deze rassen direct te vergelijken met de 'normale' rhizomanierassen onder niet besmette omstandigheden. Telers kunnen in de

De haspel kan in 2018 niet worden gemist

Een goed afgestelde markeur zorgt voor een goede aansluiting en goed rooiwerk

vroegbestelling kiezen uit de rassen BTS 5270 N of Leonella KWS met een vergelijkbare of zelfs hogere opbrengst dan de niet resistente rassen. Onder besmette omstandigheden komt ook Evamaria KWS goed uit de bus. Van deze groep hebben enkel Florena KWS en BTS 2345 N een aanvullende rhizomanieresistentie. Voor de late bestelling staan nog twee topassen in de wachtkamer: Tessilia KWS en Lonneke KWS, echter zonder aanvullende rhizomanieresistentie.

Verbetering van drievoudig resistente rassen

Op een gedeelte van de percelen in het rhizoctoniagebied komen ook bietencysteaaltjes voor. Vaak is dit het geel bietencysteaaltje. Tot op heden was een rhizoctoniaresistent ras dan de enige goede keuze. Sinds enkele jaren hebben we rassen die naast rhizoctonia ook resistent zijn tegen bietencysteaaltjes. Urselina KWS is momenteel het enige ras met deze triple-eigenschap. In de late bestelling wordt echter nog een ras van KWS verwacht met betere resultaten: Edonia KWS. De beschikbaarheid is echter beperkt.

Hulpmiddelen bij de rassenkeuze

De IRS-applicatie 'rassenkeuze en optimaal areaal' op www.irs.nl is een handig hulpmiddel bij de rassenkeuze voor 2019.

De vergelingsziektewaarschuwingsdienst

In het kader van de nieuwe ontwikkelingen is het interessant om eens terug te blikken in de tijd toen er nog geen neonicotinoiden waren. De vergelingsziekte, overgebracht door de groene perzikbladluis, werd bestreden met een geleid systeem van tellingen en waarnemingen, gecoördineerd door het IRS.

Werkwijze

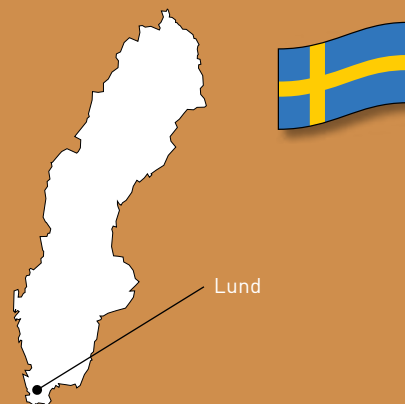
- In de winter en in het vroege voorjaar wordt de ontwikkeling van de populatie bladluizen op winterwaarden en op onkruiden en gewassen in het vrije veld gevolgd.
- Van medio mei tot in juli voert het IRS, geassisteerd door de medewerkers van de suikerindustrie, wekelijks op dinsdag op 20 planten tellingen uit van de zwarte bonenluis en de groene perzikbladluis in de stadia jong, nimf en volwassen. Op basis van het aantal groene perzikbladluizen dat wordt geteld, wordt nagegaan of de waarschuwnorm per gebied wordt overschreden. Indien dat het geval is, krijgen de telers in het betreffende gebied een advies om hun percelen te controleren en zo nodig een bespuiting uit te voeren.
- In de herfst wordt bij een reëel aanwezige mate van aantasting via de vergelingsziekte-enquête inzicht verkregen in de verspreiding van het vergelingsvirus over de verschillende gebieden van ons land.

Mooi en egaal perceel op 18 mei

Zeer geïnteresseerde Zweedse bietentelers

Op 5 juni kregen zo'n 70 Zweedse bietentelers de gelegenheid om zich te laten informeren over CONVISO® SMART (sinds dit jaar toegelaten in Zweden) ofwel de bietenteelt van de toekomst. Dat is althans de mening van de bedenkers van dit systeem, KWS en Bayer Crop Science. De goed georganiseerde demonstratie vond plaats in de buurt van Lund, een plaats in Zuid-Zweden.

EERSTE ERVARINGEN MET CONVISO® SMART VANUIT ZWEDEN

Eerste indruk van agrarisch Zweden

Omdat de redactie van De Bietenteler haar lezers graag informeert over de nieuwste ontwikkelingen was ze op deze zonnige dag ook aanwezig op het demoperceel. De reis op zich was al een belevenis omdat je gebruik moet maken van de brugverbinding tussen Kopenhagen en Malmö. Het eerste stuk wordt gevormd door een tunnel

Zweedse boerderij met vlag voor de Nationale Feestdag op 6 juni

van 4 kilometer die op het kunstmatige eiland Peberholm overgaat in een dubbele brug van 8 kilometer lengte. Boven rijden de auto's, beneden de treinen. Het water dat wordt overgestoken heet de Sont. Deze brug is allicht bij veel lezers bekend van de detectiveserie 'The Bridge'.

Na het passeren van deze brug ga je geleidelijk op in het Zweeds landschap zoals je dat van de plaatjes kent. Weidse landschappen, af en toe onderbroken door een boerderij met de kenmerkende rode kleur. Wat meteen opvalt, is het effect van de droogte. Wintertarwe is in Zuid-Zweden een groot gewas, en aan de gedrongen planten en de duidelijk zichtbare droogteplekken was goed te zien dat Zweden geconfronteerd werd met een van de droogste jaren uit de geschiedenis. Sommige boeren beschikken over een haspel maar die is in feite aangeschaft voor de 'duurdere' gewassen zoals aardappelen en uien.

Het demobedrijf

Het akkerbouwbedrijf was in het bezit van een loonwerker die twee vaste medewerkers op de payroll had staan en daarnaast kon beschikken over enkele seizoensmedewerkers. In het machinepark zagen we onder andere een 400 pk sterke John Deere rupstrekker voor de zeer zware en brede grondverwerkingsmachines en een kleine 6-rijige bietenrooier. De maaidorser beschikt over een maai-bord van 12 meter breed. Hiermee

Voor veel boeren wereldwijd zijn nieuwe en resistentie-doorbrekende herbiciden een kwestie van economisch overleven.

moest gemiddeld 900 ha worden geoogst. Vanwege de droogte dacht men de graanoogst te kunnen afronden voor het eind van de maand juli. Het demoperceel was rijk aan stenen. In deze streek ziet men dan ook geen aardappelteelt. In het voorjaar was, als gevolg van een hevige storm, een gedeelte van het perceel verstoven en overgezaaid. Met vaste mest had men vervolgens geprobeerd om de gronddeeltjes vast te leggen.

Inleiding op het thema

De huidige bietenteelt vertoont in de onkruidbestrijding traditionele trekken. Decennia lang worden, in een

lage dosering, dezelfde actieve stoffen aangewend in gemiddeld 4 bespuitingen. Het risico voor resistentie ligt op de loer en voor de eerste onkruiden is dit al vastgesteld. Daarnaast valt niet te ontkennen dat phytotoxische effecten bij de huidige onkruidbestrijding onvermijdelijk zijn. De oplossing ligt in dit geval in het toeval: kweek-

Bij CONVISO® SMART is het binnenste van de oranje pil paars van kleur

bedrijf KWS vond in een onderzoek, als een speld in een hooiberg, een bietenplant die resistent was voor door Bayer Crop Science ontwikkelde AcetoLactaatSynthese-remmers (ALS-remmers). De door KWS gevonden plant is inmiddels vermeerderd en de hieruit verkregen rassen liggen in onderzoek bij het IRS. Volgens verwachting komt het systeem in 2020 op de Nederlandse markt. Volgend jaar zal in de praktijk proefsgewijs ervaring worden opgedaan. De rassen in kwestie krijgen het woordje SMART voor de naam, bijvoorbeeld SMART Janninka KWS, zoals het Zweedse ras heet. Het Zweeds vergelijkingsras heet Daphna KWS.

Hoe werkt een ALS-remmer?

ALS-remmers, ondermeer bekend van het middel Safari, blokkeren in een plant het ademhalingsproces. Hierdoor sterft de hiervoor gevoelige plant. Dit in tegenstelling tot de resistente rassen, waar het middel 100% selectief voor is.

De kracht van CONVISO® SMART

Het innovatieve CONVISO® SMART systeem verbetert de onkruidbestrij-

ding in de bietenteelt. Het biedt een unieke controle van breedbladige onkruiden en grassen. Daarnaast is duidelijk dat onkruidbieten (niet resistent) ook worden bestreden. In tegenstelling tot het klassieke systeem zijn maar twee bespuitingen nodig, te beginnen in het echte tweebladstadium van de witte ganzenvoet of een ander dominant onkruid.

De gewasveiligheid als gevolg van de tolerantie maakt het mogelijk om meer naar de groeiomstandigheden van de biet te kijken zonder opbrengstbeïnvloeding. Denk bijvoorbeeld aan tweewassigheid en overlap. In het klassieke systeem is het onkruidstadium richtinggevend.

Inwendige kleur maakt het verschil

Op het proefveld in Zweden lagen drie Skippyballen met een oranje, een grijze en een paarse kleur. Hiermee toonde de organisatoren het verschil tussen tolerant en niet tolerant zaad. De oranje kleur is de buitenkant, de kleur van het KWS-zaad. Grijs staat voor de kleur van de binnenkant van niet tolerant zaad. Paars tenslotte is de kleur van de binnenkant van tolerant zaad. Door dit kleurverschil is in een handomdraai de tolerantie van een bietenzaadje vast te stellen.

Spuitschema

In Zweden was men begonnen met 0,5 liter CONVISO One bij het echte tweebladstadium van de witte melnganzevoet. Op het betreffende perceel was dit het belangrijkste onkruid. De

onkruiden waren als gevolg van de heersende droogte afgehard. Ter completering van het werkingsspectrum werden ethofumesaat (Tramat) en olie toegevoegd. Na 14 dagen had men deze bespuiting herhaald. Opvallend was, waarschijnlijk door de aanwezige waslaag (droogte) van de onkruiden, dat de afsterving trager verliep dan gebruikelijk. Bij grotere onkruiddruk is toevoeging van Betanal-combinaties ook mogelijk. Op een vraag hierover antwoordde de Zweedse vertegenwoordiger van Bayer Crop Science dat het gerstgewas, als beschermer tegen winderosie, ook sterft bij de eerste bespuiting. Hij ging er echter vanuit dat de restanten van het gewas voldoende waren om de jonge planten te beschermen. In zijn werkgebied was winderosie belangrijker dan watererosie. Op het aanwezige onbehandelde gedeelte was duidelijk te zien dat er in Zweden ook onkruid wil groeien.

Kosten

Over de kosten is nog niet zoveel te zeggen. In Zweden hanteren ze de sleutel dat de totale kosten van bietenzaad en onkruidbestrijdingsmiddelen gelijk moeten zijn aan het traditionele systeem. Daarvoor komt een veel flexibeler onkruidbestrijdingssysteem in de plaats, waarin niet het onkruid maar de biet leidend is en waarbij het gewas geen enkele schade ondervindt van de toegepaste middelen. Een ander voordeel is de reductie in spuitgangen (tijd- en brandstofbesparing).

De biet 100% gezond, het onkruid gaat dood

Kortom

CONVISO® SMART is volgens de Zweedse vertegenwoordigers van Bayer Crop Science en KWS het innovatieve onkruidbestrijdingsstelsel voor suikerbieten. Dat baseren ze op de volgende drie punten:

- 1) Unieke beheersing van breedbladige onkruiden en gevoelige grassen;
 - 2) Overtuigend gebruiksgemak omdat twee toepassingen voldoende zijn;
 - 3) Uitstekende gewasgezondheid biedt bredere toepassingsmogelijkheden.
- Tijdens de afsluitende openluchtlunch bleek duidelijk dat de Zweedse bietentelers onder de indruk waren van de mogelijkheden van dit revolutionaire systeem.

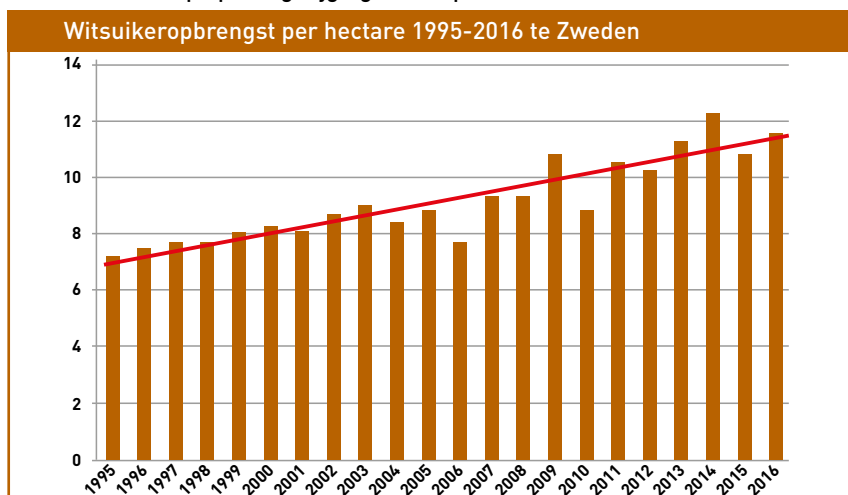
Een geslaagde onkruidbestrijding is essentieel in het bereiken van 16.000 kg suiker per ha.

11% uit bergen en 9% uit meren en rivieren. De oppervlakte cultuurgrond bedraagt 6% en hiervan is 1% bestemd voor akkerbouw. In dit immens grote land wonen 10 miljoen mensen. Logisch dat het nergens echt druk is. Het wettige betaalmiddel is de Zweedse kroon. Een euro is momenteel 10 kronen waard.

Tabel 1. Verdeling van het grondgebruik in 1.000 ha. en de gemiddelde opbrengst per ha van met bieten concurrerende gewassen.

Gebruik	Oppervlakte	Opbrengst in ton/ha in 2017
Bos	22.700	
Bouwland	2.600	
Gras	1.066	
Tarwe	451	9
Gerst	327	6
Haver	181	
Koolzaad	93	4
Suikerbieten	31	65
Triticale	27	
Aardappelen (tafel)	24	
Maïs	18	

Grafiek 1. Verloop opbrengstijging suiker per ha van 1995 – 2016.

Een korte kennismaking met Zweden, de Zweedse landbouw en de Zweedse bietenteelt

Met een oppervlakte van 450.000 km² is Zweden meer dan 10 keer zo groot als Nederland (41.543 km²). 53% van deze oppervlakte bestaat uit bos,

De bietenteelt

De teelt van 31.000 ha. suikerbieten is geconcentreerd op de lichte kleigronden (10-20% slob) in het uiterste zuiden van Zweden. Dit areaal wordt geteeld door 1.485 telers. Dit betekent een gemiddelde oppervlakte van 21 ha per teler. De gecontracteerde hoeveel-

heid witsuiker bedraagt 320.000 ton. De verwerker heet Nordic Sugar, met een fabriek in Zweden, twee fabrieken in Denemarken, een fabriek in Finland en een in Litouwen. Nordic Sugar is trouwens een dochteronderneming van Nordzucker. Vrij recent was het bericht dat de bieten in Zweden vanaf 2020 verplicht worden geladen met een bietenmuis.

De bieten worden geteeld in een 1:4 rotatie met suikerbieten, wintergerst, zomergerst en koolzaad. Gemiddeld valt er ruim 660 mm regen in dit gebied. 15 tot 20% van het bietenareaal kan worden berekend. Ploegen is met 85% van het areaal nog de belangrijkste hoofdgrondbe- werking. Bodemerosie komt niet voor, in tegenstelling tot winderosie, die op sommige plekken ook dit jaar tot overzaai leidde.

In Zweden zaait men gemiddeld 1,04 eenheid zaad per ha. Het 5-jaars gemiddelde resultaat bedraagt 65,3 ton netto bieten per ha met 17,2% suiker, resulterend in een suikeropbrengst van 11.300 kg per ha. Gemiddeld bedraagt de campagneperiode 124 dagen bij een fabriekscapaciteit van 20.000 ton per dag. Fleecedoek en plastic zorgen voor vorstbescherming. Het aanbrengen gebeurt mechanisch en wordt door de fabriek georganiseerd.

De onkruidbestrijding is vergelijkbaar met Nederland. Men spuit 3 tot 4 keer met een LDS combinatie van Goltix, Ethosat, Betanal Power en Safari. Voor opkomst is Centium toegelaten. De gemiddelde kosten van de onkruidbestrijding liggen op € 220 per ha. 50% van het areaal wordt nog geschoffeld, voornamelijk met het oog op meer lucht in de grond (structuur).

In Zweden kent men afwijkende problemen bij de bietenteelt. Naast de nematoden spelen voornamelijk de schimmelziekten aphanomyces, meeldauw, roest en ramularia een rol. Cercospora is onbekend. Voor aphanomyces beschikt men in Zweden over resistente rassen. Tegen bladschimmels wordt op 90% van het areaal 1 tot 3 keer gespoten.

COMPACT GEOOGST

Nieuwe bacterieziekte ontdekt

De in België al langer bekende aantasting, daar zilverziekte genoemd, is nu ook in Nederland aangetroffen. De naam zilverziekte verwijst naar de kleur van de aangetaste bladeren, namelijk grijs zilverachtig. Volgens deskundigen is de ziekte in het veld niet te bestrijden. Zieke bladeren zijn bros en verdikt. Er zijn barstjes zichtbaar en het blad scheurt gemakkelijk. De aangetaste bieten blijven achter in de groei en de vaatbundels in de wortels zijn bruin van kleur.

Bron: irs.nl

Nederlandse bietentelers op kop bij de prijsvorming voor bieten

Met een verwijzing naar de Tour de France kan men stellen dat de Nederlandse bietentelers en hun coöperatie van voren fietsen, als het gaat om de prijs van de bietenoogst 2017. Sinds 30 september van vorig jaar is het suikerquotum vervallen. Sedert die datum zijn de Europese bietentelers elkaars concurrenten. De grootste Europese verwerker is Südzucker en die betaalde slechts € 23 per ton bieten aan haar Belgische en Franse telers. Het Franse Cristal Union komt niet verder dan maximaal € 31 per ton. Met andere woorden, 50% respectievelijk 32% lager dan de € 45,62 per ton die de Nederlandse telers ontvingen. Een groot compliment voor de kopgroep in de wedstrijd.

Cercospora resistent?

In het voorjaarsnummer van het Zuckerrüben Journal van het Verband für Rheinische Rübenbauer wordt melding gemaakt van voor strobilurines resistente cercospora. Dit gebied grenst aan Nederland. Bijna alle 29 verdachte percelen reageerden positief en dus resistent. In Nederland werd recentelijk eveneens melding gemaakt van dit fenomeen. Het zou kunnen verklaren waarom er in de grensregio al telers wonen die 5 tot 6 keer spuiten tegen cercospora en daarna nog van mening zijn dat er teveel cercospora in het perceel voorkomt. Het advies kan dan ook alleen maar luiden om bij de eerste bespuiting middelen te kiezen die geen strobilurine bevatten (zoals Spyrale, Opus Team, Difure Pro of Borgi). De Nederlandse monsters werden ook onderzocht op hun gevoeligheid voor triazolen. In 41% van de gevallen bleek dat de gevoeligheid verminderd was. De bestrijding van cercospora wordt er niet makkelijker op. De telers dienen razendsnel te reageren bij het ontdekken van de eerste cercosporavlekjes en vervolgens wekelijks te controleren of de vlekjes zich uitbreiden.

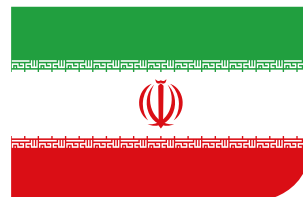
Denemarken: LEGO gaat plastic op basis van suiker gebruiken

Vanaf nu zullen de botanische elementen van LEGO (bladeren, struiken en bomen) worden gemaakt van plantaardig plastic afkomstig van suikerriet, rapporteert Sugaronline.

IRAN streeft naar 100% zelfvoorziening op het gebied van suiker

Volgens het Iranese Ministerie van Landbouw hoopt dit land, met 36 bietsuikerfabrieken, 9 rietsuikerfabrieken en 5 raffinaderijen, over 4 jaar zelfvoorzienend te worden op het gebied van suiker. In 2017/2018 produceerde IRAN 1,95 miljoen ton suiker voor een consumptie tussen 2,2 en 2,4 miljoen ton suiker per jaar. Als gevolg van de enorme voorraden was het verboden suiker in te voeren tot maart 2018.

In 2018 introduceerde KWS een nieuwe service voor de Nederlandse bietentelers: Beet Seed Service. Die houdt in dat bij overzaai 50% van de zaaizaadkosten door KWS worden vergoed. De redactie van De Bietenteler was benieuwd naar de ervaring van enkele gebruikers.

KWS BEET SEED SERVICE: ‘WAT EEN MOOIE KLANTENBINDING!’

Overzaai is enkel noodzakelijk bij zeer lage plantaantallen

Dunne stand van het gewas betekent nog niet altijd overzaaien. De IRS-App Overzaai geeft uitsluitsel

Ons eerste interview vindt plaats bij teler John Wulms.

DB (De Bietenteler): Welk aandeel vervullen de suikerbieten in uw bouwplan?

JW: Op ons bedrijf van 80 ha telen we 30 ha groentegewassen (stamslabonen, erwten, asperges), naast aardappelen, wintertarwe en 16 ha suikerbieten. Omdat niet alle percelen geschikt zijn voor de bietenteelt ben ik verplicht om 1:3 te telen. Met behulp van bietencystealtjesresistente rassen en Vydate bij het zaaien lukt dat vrij aardig.

DB: Welke rassen teelt u dit jaar?

JW: Voor 4,7 ha had ik Urselina KWS besteld en voor de rest van het areaal BTS 7105 RHC. Urselina KWS heeft een resistentie tegen rhizomanie, bietencystealtjes en rhizoctonia. BTS 7105 RHC is resistent tegen rhizomanie en rhizoctonia.

DB: Op welke eigenschappen kiest u een bietenras?

JW: Primair blijft voor mij de finan-

ciële opbrengst. Daarnaast let ik op de vormen van resistentie.

DB: Wat vindt u van de Beet Seed Service van KWS?

JW: Mijn eerste reactie was: “Wat een mooie vorm van klantenbinding, moesten meer leveranciers doen.”

DB: Hebt u zich meteen aangemeld voor deze service en hoe ging dat?

JW: Ik heb me inderdaad meteen, binnen de gestelde termijn, aangemeld en dat ging erg soepel.

DB: U hebt gebruik gemaakt van de service. Wat ging er mis?

JW: Het betreft een van mijn moeilijkste percelen, ondanks dat het beschikt over een peilgestuurde drainage. De voorvrucht was aardappelen. De eerste zaai vond plaats op 28 april, na ploegen met ondergronders en klaarleggen met een Trike met kopegge. Twee dagen later viel er in één bui 40 mm regen en dat was de doodsteek. Tussen 20 en 40.000 planten, slecht verdeeld. Uiteindelijk besloot

ik, na veel tellen en overleggen, om over te zaaien en gebruik te maken van de Beet Seed Service.

DB: Hoe is u dat bevalen?

JW: Zeer goed. Binnen een dag, na melding bij COSUN en KWS, kan het nieuwe zaad weer op het bedrijf zijn. We zaaiden op 17 mei voor de tweede keer en op dit moment (22 juni) staan er ca. 90.000 planten per ha.

DB: Is deze ervaring voor u misschien een reden om in de toekomst meer KWS-materiaal te bestellen?

JW: Het was voor het eerst in 40 jaar dat ik moest overzaaien en ik ben oprecht tevreden met de manier waarop dit door KWS financieel wordt geregeld, maar ik zal het bietenzaad blijven bestellen op de financiële prestaties van een ras.

Voor het tweede interview gaan we naar Langenboom.

Zaaidiepte van 2 à 3 cm is optimaal

DB: Welk aandeel vervullen de suikerbieten in uw bouwplan?

T (Teler): Het akkerbouwgedeelte bij ons gesloten varkensbedrijf omvat 40 ha. Hierop verbouwen we naast suikerbieten consumptieaardappelen, waspeen en CCM-maïs. Met het oog op het behoud van de bodemvruchtbaarheid zal er in de nabije toekomst ook weer wintertarwe worden opgenomen. Na het wegvallen van het suikerquotum zijn we gegroeid van 6,5 naar 8,5 ha (1:5 moet kunnen). We zaaien uit op 14.500 kg suiker per ha.

DB: Welke rassen teelt u dit jaar?

T: Ik ben geen echte rasvernieuwer. Voor mij hoeft niet ieder jaar het nieuwste van het nieuwste. Laat collega's maar eerst experimenteren. Ik hou het, zo lang als het kan, op Isabella KWS.

DB: Op welke eigenschappen kiest u een bietenras?

T: Naast financiële opbrengst speelt in de rassenkeuze de resistentie tegen rhizomanie en rhizoctonia mee. Verder is het erg belangrijk dat de bieten niet (te) hoog boven de grond groeien. Voor mij blijft er voorlopig dan nog maar één ras over en dat is Isabella KWS. Dit jaar koos ik, op advies van het IRS, voor het eerst geen speciaalzaad. Dat zal, door het verbod op de neonicotinoïden, in de toekomst ook niet meer kunnen. Het betekent wel dat ik heel alert zal moeten worden op de aanwezigheid van groene perzikbladluizen.

DB: Wat vindt u van de Beet Seed Service van KWS?

T: Toen het bericht over deze service binnen kwam, was mijn reactie po-

sitief. Dit gebeurt eigenlijk te weinig. Alle risico's dalen per definitie neer bij de primaire producent en dit is misschien het begin van een verandering, wie zal het zeggen?

DB: Hebt u zich meteen aangemeld voor deze service en hoe ging dat?

T: Niet meteen, omdat ik toen nog niet precies wist waar de bieten zouden komen, maar toen we eenmaal hiertoe hadden besloten, ging het aanmelden snel en eenvoudig.

DB: U hebt gebruik gemaakt van de service, wat ging er mis?

T: Ik kan het misschien het beste omschrijven als een verkeerde ondernemersbeslissing. Ik wilde suikerbieten telen na voorvrucht maïs die in 2017 was gespoten met Callisto. Volgens mijn redenering moest dit mogelijk zijn als de grondbewerking maar intensief genoeg was. Ik ploegde met ondergronders en vorenpakker.

Stand op 22 juni na overzaai op 17 mei

Vervolgens legde ik het land zaaiklaar met een zaaibedcombinatie waarmee ook de antistufigerst wordt gezaaid. Op 20 april werd gezaaid en het resultaat was, door de nawerking, onvoldoende. Zoals dat dan gaat: veel tellen en advies inwinnen en uiteindelijk toch maar besluiten om opnieuw te zaaien en gebruik te maken van de Beet Seed Service.

DB: Hoe is u dat befallen?

T: Heel goed. Gelukkig kon ik via een collega nog een ander geschikt perceel vinden. Het besluit viel op 15 mei. We hebben toen meteen zaad besteld via het COSUN-portaal en advies ingewonnen bij KWS. Binnen 24 uur was het nieuwe zaad op ons bedrijf en konden we op 17 mei opnieuw zaaien. Nu, eind juni, staan er ruim 90.000 planten en is het grootste gedeelte gesloten.

DB: Is deze ervaring voor u reden om in de toekomst meer KWS-materiaal te bestellen?

T: Voor mij is dit de eerste keer dat ik moest overzaaien en daar baalde ik verschrikkelijk van, maar ik heb er een mooi veld bieten voor teruggekregen. Het is dan fijn dat de zaaizaadleverancier op deze manier meedenkt. 50% van de zaaizaadkosten vergoed krijgen is toch niet niks, maar dat zal mijn rassenkeuze niet direct beïnvloeden. Ik blijf kiezen op de eerder genoemde criteria.

PRODUCTIE VAN SUIKERBIETENZAAD OP EEN NIEUW NIVEAU

KWS investeert meer dan 40 miljoen euro in de meest recente verwerkingstechnologie voor de Duitse hoofdlocatie.

Innovatie en uitbreiding voor meer flexibiliteit van de productie

Meer flexibiliteit dankzij geavanceerde technologie: KWS investeert een aanzienlijk bedrag in de toekomst van het produceren van suikerbietenzaad. Naast andere voordelen zal het bedrijf de mogelijkheid hebben om te voldoen aan de wensen van de klant en de markteisen, die in de afgelopen jaren in toenemende mate individueller zijn geworden. Bovendien toont KWS met deze investering een duidelijke toewijding aan de positieve toekomst van de suikerbiet, hetgeen altijd een centraal gewas in het portfolio van het bedrijf is geweest.

- KWS investeert meer dan 40 miljoen euro in de productie van suikerbietenzaad.
 - Significante verhoging van het productievolume op de hoofdlocatie in Einbeck, Duitsland.
 - De zaadproductie zal aan meer wensen van individuele klanten kunnen voldoen.
- De meest recente technologie maakt een snellere en meer duurzame productie mogelijk.

De vraag naar zaaizaad vereist een grotere productiecapaciteit

KWS produceert elk jaar meer dan 350 verschillende varianten van suikerbietenzaad voor 38 landen in heel de wereld.

Er zijn een aantal redenen waarom de internationale vraag naar suikerbietenzaad hoger is geworden, waardoor de productie bij KWS tegen haar eigen grenzen aanloopt:

- het uitbreiden van de verkoopactiviteiten in alle belangrijke gebieden voor suikerbieten;
- recente positieve ontwikkelingen in de EU en Oost-Europa ten aanzien van de oppervlaktes voor suikerbieten;
- zeer goede prestatie van de rassen van KWS en een verhoogde vraag naar deze producten.

Zaadproductie dient aan meer individuele wensen van klanten en aan een steeds meer gesegmenteerde markt te voldoen

Als gevolg van de veranderende

Sorteren van bietenzaden

wensen van de klant en markten voor suikerbieten die meer flexibiliteit vereisen, is enkel een verhoogd productievolume onvoldoende.

De markt voor suikerbietenzaad wordt verder opgesplitst in meerdere segmenten. Diverse suikerbietenziektes maken multiresistente rassen noodzakelijk, evenals verschillende behandelingsmethoden. Dit kwam in eerdere productiecampagnes tot uiting in de noodzaak voor meer en kleinere partijen voor zaaizaad. Terwijl het aantal partijen voor zaaizaad hoger wordt, vereisen de insteltijden voor de machines ook meer tijd. Dit effect zal in de toekomst zelfs een nog grotere rol gaan spelen, met name ten aanzien van het pilleren, het behandelen van zaad met nieuwe werkzame stoffen (bijv. biologische preparaten) en het verpakken.

Meer flexibiliteit en integratie van nieuwe productlijn voor CONVISO® SMART-rassen

Na het voltooiën van de nieuwe faciliteit zal KWS de mogelijkheid hebben om verschillende partijen te produceren, met minimale onderbrekingen van de productie. Indien noodzakelijk kan zelfs parallel worden verwerkt. Met name de aanstaande introductie van de nieuwe productlijn CONVISO® SMART vereist deze strikte scheiding.

CONVISO® SMART-rassen zijn inno-

KWS hoofdkantoor te Einbeck

vatieve hybrides die tolerant zijn ten aanzien van de nieuwe herbicide CONVISO® ONE ontwikkeld door Bayer Crop Science. Lees hier meer over in deze uitgave van De Bienteler. In de nabije toekomst wordt verwacht dat een aanzienlijk deel van de wereldwijde leveringen van suikerbietenzaad voorzien zal worden van de CONVISO® SMART-technologie.

Sneller en meer duurzaam, dankzij de meest recente technologie

Naast verhoogde capaciteiten en flexibiliteit zal KWS nog meer voordeel hebben van dit omvangrijke bouwproject.

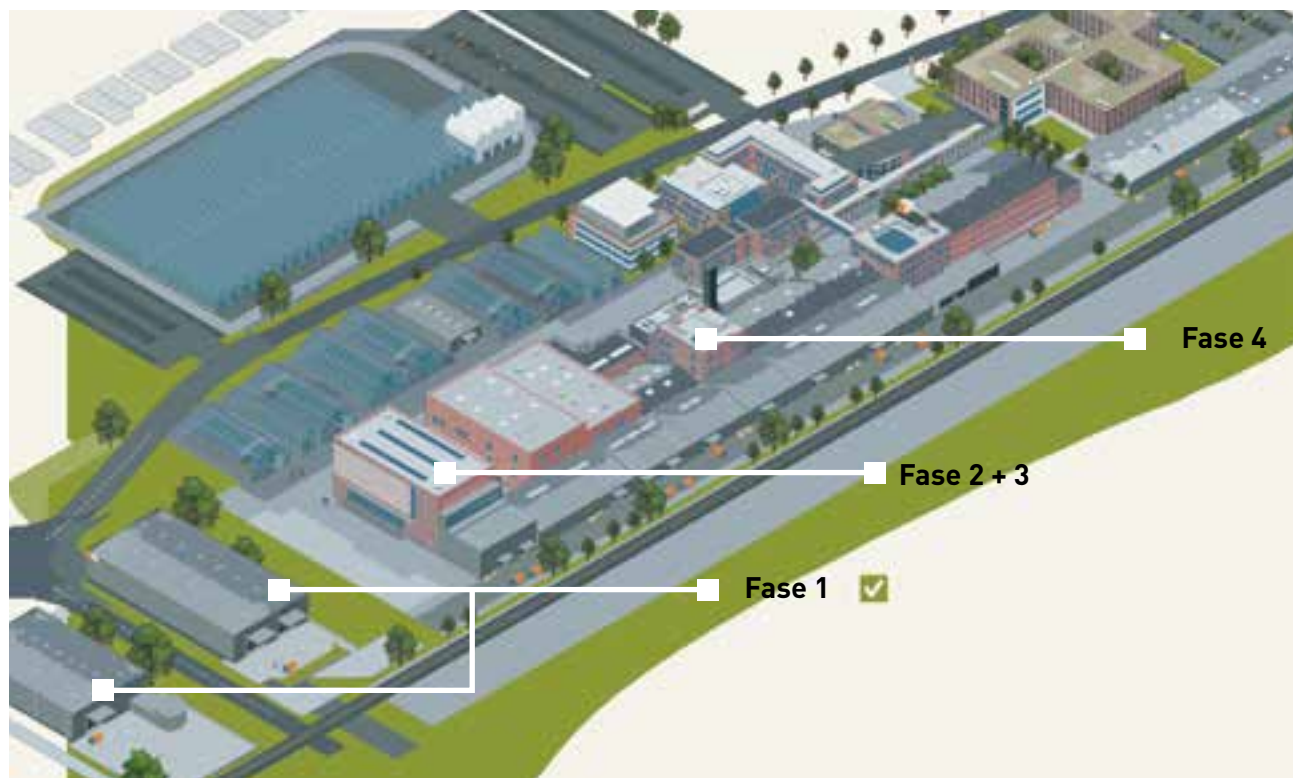
Een nieuw verwerkingssysteem, waarbij hoge rekken voor de opslag en

de productietoevoer worden gebruikt, zal de noodzaak voor het reinigen bijna geheel overbodig maken. Zelfreinigende of eenvoudig te reinigen systemen werden in het project opgenomen, evenals een technologie die het mogelijk maakt om het aanbrenge van werkzame stoffen nog nauwkeuriger te maken.

Ook zal, als onderdeel van dit project, de energie-efficiëntie van de fabriek worden verhoogd.

Gepileerde bietenzaden

Het project is onderverdeeld in 4 fasen

Fase 1: Een nieuw logistiek centrum en opslagfaciliteit, met verhoogde opslagcapaciteit werd voltooid (zie foto).

Fase 2 + 3: Het huidige magazijn zal worden omgebouwd tot machinehal, waar zaadbehandeling en verpakking mogelijk zal zijn. De start van de productie in deze nieuwe faciliteiten is gepland voor lente 2019.

Fase 4: Een additionele faciliteit voor het pilleren zal worden gebouwd. De verwachting is dat deze bouw in de lente van 2020 voltooid zal zijn.

De eerste levering van zaden aan klanten staat gepland voor het voorjaar van 2020.

COLUMN

Hola, mijn naam is María Antonia Vieyra en ik woon in een kleine stad in León (Spanje), Valdefuentes del Páramo. Ik ben 41 jaar oud, getrouwd, en samen hebben we twee kinderen van 7 en 4 jaar.

Ik hield me helemaal niet met de landbouw bezig, totdat ik 15 jaar geleden de man leerde kennen met wie ik nu getrouwd ben. Vandaag de dag wonen en werken we samen op de boerderij.

We hebben in totaal 150 hectare geïrrigeerde grond. In de rotatieteelt kennen we jaarlijks bieten, maïs, tarwe en sinds drie jaar ook bonen. Daarnaast hebben we sedert 2006 een zonnefarm.

Als gevolg van de enorme hoeveelheden regen hebben we dit jaar pas heel laat kunnen zaaien. Terwijl we in Spanje meestal een van de eerste zijn, waren we nu heel laat. In eerste instantie waren we bang dat het bassin niet vol zou raken, maar na een paar flinke sneeuwbuien liep het niet alleen vol, maar moesten we zelfs het zaaien uitstellen.

Vanwege de hoge vochtigheid van de grond kon niet iedereen bieten zaaien. De maïs is al allemaal gezaaid. Eind juni stonden de bonen nog op de planning, vanwege de zware onweersbuien eind mei, begin juni.

Bieten zijn nog steeds een heel winstgevend gewas, maar niet makkelijk. Daarom zijn veel boeren overstapt op maïs. Ik denk dat de toekomst van de bietenteelt onzeker is. Ze hangt af van de kwaliteit van onder meer de nieuwe rassen; en van nieuwe ontwikkelingen die het werken met bieten gemakkelijker moeten maken en qua werkwijze meer op maïs lijken.

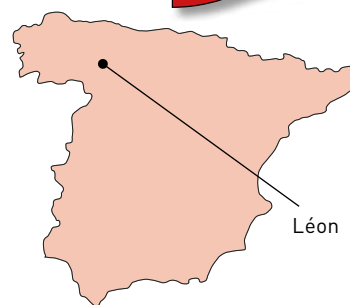
En gelukkig zijn ze bij ons in de omgeving druk bezig met het moderniseren van de irrigatiesystemen, bijvoorbeeld met pivot systemen. Ook dat is namelijk een belangrijke factor voor de toekomst van de bietenteelt.

Daar komt bij dat wij in een risicogebied boeren, waar rhizoctonia veel voorkomt en we daarnaast ook nog andere resistenties nodig hebben. Dit jaar heb ik een drievoudig resistent ras gezaaid. Ik denk dat veel boeren stoppen met de bietenteelt vanwege het rot van de afgelopen jaren. In mijn regio worden al jarenlang bieten geteeld, dus de bijbehorende ziektes komen hier veel voor.

Op dit deel van de hoogvlakte van León zijn er veel vrouwen die net als ik ook op de trekker klimmen, papierwerk doen, mest kopen en de keuze maken voor de juiste rassen. We hebben zelfs een WhatsApp-groep met ongeveer 50 bietenboerinnen. Daarin overleggen we met elkaar over het land, delen foto's van de gewassen, spreken af voor de Internationale Vrouwendag... of kletsen gewoon met elkaar.

Het mooie van dit werk? Ik heb een enorme vrijheid. Ik ben meestal op het land als de kinderen op school zitten. De middagen kan ik met hen doorbrengen. In het zaai- of oogstseizoen roepen we de hulp in van grootouders en andere familieleden.

De huishoudelijke taken verdelen mijn man en ik onder elkaar. Het is belangrijk dat iedereen een steentje bijdraagt en helpt waar kan om het werk snel af te krijgen. Zo blijft er zo veel mogelijk tijd over om te genieten met het gezin.

María Antonia Vieyra

León (Spanje)

Ik geniet van mijn werk en ik zal altijd trots zijn op het mooiste beroep ter wereld: boerin!

Sfeerbeelden

Holland: met de fiets naar de bieten!

Duitse suikerbietenkoningin tussen Nederlandse telers

DLG feldtage te Bernburg 2018

Website De Bietenteler

De Bietenteler nu ook digitaal

Het vorige nummer van De Bietenteler gemist? Een artikel van vroeger nog eens herlezen? Het kan perfect: vanaf 17 augustus vind je voortaan alle edities van De Bietenteler op onze website. Surf naar www.debietenteler.nl en je kan er meteen alle artikelen raadplegen.

Agenda

12 t/m 15 september 2018

Agro Techniek Holland

Spijkweg 30, 8256 RJ Biddinghuizen
www.agrotechniekholland.nl

30 oktober t/m 1 november 2018

Rundvee & Mechanisatie Vakdagen Hardenberg

Energieweg 2, 7772 TV Hardenberg
www.evenementenhal.nl/hardenberg

27 t/m 29 november 2018

Rundvee & Mechanisatie Vakdagen Gorinchem

Franklinweg 2, 4207 HZ Gorinchem
www.evenementenhal.nl/gorinchem

12 t/m 15 december 2018

Noord-Nederlandse Landbouwbeurs

WTC Expo
Heliconweg 52, 8914 AT Leeuwarden
www.wtclandbouw.nl

Noteer de data
alvast in uw agenda.

In volgende editie van

De Bietenteler

Rassenkeuze 2019

Bietenteelt in de N.O.P.

Terugblik op het teeltseizoen 2018

Op naar 1890:
it's all in the seed.

BESCHIKBAAR
IN DE VROEG-
BESTELLING!

EVAMARIA KWS

- Bietencysteaaltjes resistent ras met een hoog suikergehalte (103) *
- Hoge financiële opbrengst (102) *
- Vlotte grondbedekking (7,5) *

*Bron: CSAR, Aanbevelende Rassenlijst 2018

www.kwsbenelux.nl

SEEDING
THE FUTURE
SINCE 1856

